

65-VUOTTA TÄYTTÄNEIDEN OMAISHOIDONTUEN OHJEISTUS

Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalvelut

Yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystalautakunta 16.12.2020 § 140

Sisällys

1. Yleiset perusteet	3
2. Palvelutarpeen arviointi.....	3
3. Prosessi.....	4
4. Hoitoisuusryhmät ja hoitopalkkiot.....	4
5. Omaishoitaja.....	6
6. Hoitajalle järjestettävä vapaa	7
7. Omaishoitoperheiden tuki ja virkistys	8
8. Hoito- ja palvelusuunnitelma	9
9. Omaishoitosopimus	9
10. Hoidon keskeytyminen	9
11. Omaishoitosopimuksen irtisanominen	9
12. Palvelu- ja hoitosuunnitelman ja omaishoitosopimuksen tarkistaminen	10
13. Yksilöllinen harkinta.....	10
14. Asiaa koskevat säädökset	10

1. Yleiset perusteet

Omaishoidon tukea koskeva laki (937/2005) tuli voimaan vuoden 2006 alusta. Sen tarkoituksena on edistää omaishoidettavan edun mukaisen omaishoidon toteutumista turvaamalla riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus ja tukea omaishoitajan työtä. Lakia on täydennetty 1.7.2016.

Omaishoidolla tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä koti oloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Omaishoidon tuen palkkio maksetaan korvauksena tehdystä hoitotyöstä. ***Palkkioon ei ole oikeutta, mikäli avun tarve on pelkästään ruoan laitossa, siivouksessa ja asiointissa kodin ulkopuolella. Arvioinnissa otetaan huomioon perheen tavanomaiset sisäiset vastuut, kuten aviopuolisoiden tavanomainen toistensa auttaminen tai lasten tavanomainen vanhempiensa auttaminen.***

Omaishoidon tukea ei ole tarkoitettu kattamaan hoidosta aiheutuneita kuluja (esimerkiksi lääke- tai terveydenhuoltokulut).

Omaishoidontuki on lakisääteinen sosiaalipalvelu, jonka järjestämisestä kunta huolehtii varattujen määrärahojen puitteissa. Hoidon ja huolenpidon tarve selvitetään kaikissa tapauksissa yksilöllisesti. Hoitoa tarvitsevan henkilönkotikuntalaissa tarkoitettu **kotikunta tulee olla Sastamala tai Punkalaidun**. Omaishoidontuki suunnataan ensisijaisesti niille, joille avun tarve on runsain.

Omaishoidon tuen myöntämisen lähtökohtana on, että henkilö tarvitsee hoitoa tai muuta huolenpitoa ympärivuorokautisesti, jotta hän voisi selviytyä omassa kodissaan. Hoito ja muu huolenpito voidaan erityisistä syistä järjestää myös hoitajan kotona. Omaishoidontukea ei myönnetä, jos hoidettava asuu sosiaali- tai terveydenhuollon julkisessa tai yksityisessä asumispalveluyksikössä.

65 vuotta täyttäneiden henkilöiden omaishoidontuki hoidetaan kotihoitopalveluissa. Asiakas siirtyy kotihoitopalveluiden piiriin sitä seuraavan vuoden alusta, jona hän on täyttänyt 65-vuotta.

2. Palvelutarpeen arviointi

Omaishoidon tuen myöntämisestä päättäminen perustuu aina hoidettavan ja hoitajan toimintakyvyn ja voimavarojen arviointiin. Omaishoidon tukipäätöstä tehtäessä arvioidaan asiakkaan sosiaali- ja terveyspalvelujen tarve ja -kokonaisuus. Arviota tehtäessä huomioidaan myös muut vaihtoehtoiset ja täydentävät tavat järjestää asiakkaan tarvitsemat palvelut. Omaishoito on osa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta. Omaishoidontuella korvataan vanhainkotihoidon, tehostetun asumispalvelun ja tehostetun kotihoidon tarvetta.

Asiakasohjaaja arvioi asiakkaan palvelutarpeen kotikäynnillä. Asiakkaan voimavaroja ja toimintakykyä arviotaessa käytetään RAIsoft-HC-arviointimittaristoa. Sitä täydentämään voidaan käyttää muita testejä, kuten MMSE, CDR ja GDS FAST-testejä.

Omaishoidontuen tarpeenkartointu edellyttää, että viranhaltijalla on mahdollisuus hankkia tarvitsemiaan täydentäviä tietoja omaishoitotilanteesta. Lääkärinlausuntoa ei aina vaadita. Jos asiakkaalla on hoitosuhde oman alueensa terveyskeskukseen, voidaan asiakkaan terveydentilasta tarvittavat tiedot kerätä Pegasos-potilastietojärjestelmästä. Omaishoidontuen arviointiin tarvittavien olennaisten tietojen keräämiseen hakija antaa luvan allekirjoittamalla omaishoitohakemuksen.

3. Prosessi

Hakemuksen saapumisen jälkeen asiakasohjaaja sopii omaishoidontuen kotikäynnin ajankohdasta.

Kotikäynnillä laaditaan yhdessä asiakkaan, hoitajan ja asiakasohjaajan kesken palvelu- ja hoitosuunnitelma. Palvelu- ja hoitosuunnitelma hyväksytään allekirjoituksella. Kotikäynnillä arvioidaan lisäksi kotiolosuhteet, omaishoitajan toimintakyky sekä soveltuvuus omaishoitajaksi.

Asiakasohjaaja tekee kotikäynnin jälkeen viranomaispäätöksen omaishoidon tuesta. Mikäli päätös omaishoidon tuesta edellyttää moniammatillisen työryhmän arviointia, hakemus käsitellään SAS-työryhmässä ennen päätöksentekoa. Omaishoidontukipäätös toimitetaan kirjallisena omaishoidettavalle. Omaishoidontuki myönnetään hakukuukauden alusta määrärahojen puitteissa. Omaishoidontukea ei myönnetä takautuvasti. Sekä myönteisen että kielteisen päätöksen mukana toimitetaan kopio kotikäynnillä laaditusta palvelu- ja hoitosuunnitelmasta asiakkaalle.

Myönteisestä päätöksestä käy ilmi omaishoidontuen palkkio ja alkamisajankohta. Myönteisen päätöksen yhteydessä pyydetään omaishoitajaa toimittamaan verokortti palkanlaskentaan (ohjeistus kirjallisena päätöksen mukana). Omaishoitajan kanssa tehdään toimeksiantosopimus, joka lähetetään myönteisen päätöksen mukana. Sopimuksen allekirjoittavat hoitaja, hoidettava ja asiakasohjaaja. Sopimus tarkistetaan tarpeen mukaan. Kielteinen päätös toimitetaan omaishoidettavalle. Omaishoidontukipäätökseen tyytymättömällä on mahdollista tehdä oikaisuvaatimus sosiaali- ja terveyslautakunnalle 30vrk:n kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Muutoksenhakuohje löytyy päätöksestä.

4. Hoitoisuusryhmät ja hoitopalkkiot

Hoitajalle maksettavan hoitopalkkion suuruus määräytyy porrastettuna hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella. Hoidon ja huolenpidon tarve selvitetään kaikissa tapauksissa yksilöllisesti. Hoitopalkkioiden määriä tarkistetaan kalenterivuositain kertoimella, joka vuosittain vahvistetaan työeläkelain (395/1961) 7b §:n soveltamista varten.

Hoitopalkkion ohella kunnan tulee järjestää hoitotyön vaatimat välttämättömät muut palvelut. Jos asiakkaalle myönnetään hoitopalkkion ohella muita palveluja (esim. kotihoitoa, henkilökohtainen avustaja, osavuorokautinen hoito), hoitopalkkio maksetaan sen ryhmän mukaan, joka vastaa hoidon sitovuutta ja vaativuutta.

Hoitoisuusluokkaa ja hoidettavan toimintakykyä arvioitaessa otetaan huomioon hoidettavan ja hoitajan kokonaistilanne. Arvioitaessa otetaan huomioon sosiaalinen ympäristö, hoidettavan fyysinen ja psyykinen tila, ikä sekä muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä yhteiskunnan tukimuotojen käyttö. Hoidettavan kodin pitää olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan omaishoitoon sopiva.

4.1. Omaishoidontuen rahallista palkkiota vähentävät palvelut

Omaishoidontuen palkkiluokkien 2 tai 3 palkkiota voidaan alentaa yhtä alempaan maksuluokkaan, mikäli hoidettavan hoidon turvaaminen vaatii runsaasti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita kotiin tai kodin ulkopuolelle omaishoitajan hoidon lisäksi. Palkkioluokassa 1 alin mahdollinen hoitopalkkio on kuitenkin lain mukainen vähimmäismäärä 423,61 €/kk (vuonna 2022).

Palkkiota alennetaan seuraavissa tilanteissa:

- ▶ Hoidettava on säännöllisesti 14 vuorokautta kuukaudessa lyhytaikaisessa jaksoidossa.
- ▶ Hoidettavalla on säännöllisesti kotihoidon käynnit 2 kertaa päivässä tai enemmän kuin 7 päivänä viikossa. Mikäli omaishoitaja toimii kotihoidon hoitaja työparina hoitotoimenpiteissä ja hänellä on kokonaisvastuu hoidettavan hoidosta, ei vähennystä tehdä.
- ▶ Kotiin annettu palvelu, esim. henkilökohtainen avustaja tai kodin ulkopuolinen palvelu vähintään 35 tuntia viikossa.
- ▶ Mikäli asiakas on hyväksytty asumispalvelupaikan hakijaksi SAS-ryhmän päätöksellä, ei odotusajalta tehdä hoitopalkkion alennusta.
- ▶ Saattohoitotilanteessa lääkärin tehtyä saattohoitopäätöksen, kotihoidon käyntien perusteella ei omaishoidontuen palkkion määrää alenneta.

Hoitoisuusryhmä 1; hoidon tarve lähes jatkuva, palkkio 524 euroa/kk

Hoidon tarve on lähes jatkuva ja verrattavissa tehostetun kotihoidon (useita käyntejä päivässä) tarpeeseen. Hoitotyö sitoo omaishoitajan hoitotyöhön lähes ympäri vuorokauden. Hoidettava tarvitsee hoitoa ja huolenpitoa, säännöllistä apua, valvontaa ja/tai ohjausta useissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa. Hoidettava selviytyy yksin 2 –4 tuntia kerrallaan. Omaishoitajan on huolehdittava hoidettavasta ja oltava valmis suorittamaan hoitotoimenpiteitä eri vuorokauden aikoina.

Viitteelliset RAI-tulokset*: MAPLe 4-5, CPS 3-4, ADLH 3-4, IADLCH vähintään 5

Hoitoisuusryhmä 2; ympärivuorokautinen, jatkuva hoidon tarve, palkkio 931 euroa/kk

Hoidon tarve on jatkuva, ympärivuorokautinen. Hoitotyö sitoo omaishoitajan hoitotyöhön ympärivuorokautisesti. Hoidettava tarvitsee runsaasti hoitoa ja huolenpitoa, säännöllisesti apua, valvontaa ja/tai ohjausta useissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa. Hoidettava ei voi asua yksin. Hoidettavan voi jättää yksin maksimissaan kahdeksi (2) tunniksi. Hoidettava ei pystyisi asumaan kotona muiden palveluiden avulla. Omaishoitajan on huolehdittava hoidettavasta ja oltava valmis suorittamaan hoitotoimenpiteitä kaikkina vuorokauden aikoina. Omaishoito korvaa tehostetun asumispalvelun tai pysyvän laitoshoidon. Viitteelliset RAI-tulokset*MAPLe: 5, CPS 4-6, ADLH 5-6, IADLCH vähintään 6

Hoitoisuusryhmä 3; ympärivuorokautinen, jatkuva hoidon tarve, raskas siirtymävaihe, hoitaja estyy tekemästä omaa tai toisen työtä, palkkio 1745 euroa/kk

Hoidon tarve on jatkuva, ympärivuorokautinen. Hoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti (enintään noin kolme kuukautta) estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä. Hoitotyö sitoo omaishoitajan hoitotyöhön ympärivuorokautisesti. Hoidettava tarvitsee runsaasti hoitoa ja huolenpitoa, säännöllistä apua, valvontaa ja/tai ohjausta useissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa. Hoidettava ei voi asua yksin. Hoidettavan voi jättää yksin maksimissaan kahdeksi (2) tunniksi. Hoidettava ei pystyisi asumaan kotona muiden palveluiden avulla. Omaishoitajan on huolehdittava hoidettavasta ja oltava valmis suorittamaan hoitotoimenpiteitä kaikkina vuorokauden aikoina. Omaishoito korvaa tehostetun asumispalvelun tai pysyvän laitoshoidon. Viitteellinen RAI-tulokset* MAPLe 5, CPS 4-6, ADLH 5-6, IADLCH vähintään 6. Palkkion maksun edellytyksenä on, että omaishoitajalla ei ole muita vähäisiä suurempia työtoluja, oikeutta sairausvakuutuslain 1224/2004 10 luvun mukaiseen erityishoitorahaan eikä oikeutta vuorotteluvapaa lain 1305/2002 § 13 mukaiseen vuorottelukorvaukseen.

*Viitteelliset RAI-mittarit MAPLe= hoidon- ja palvelutarpeen asteikko 1-5. Esim. 4-5=suuri/erittäin suuri palveluntarve CPS=kognitioasteikko 0-6. Esim. 3= kognition keskivaikea heikkeneminen ADLH= päivittäiset toiminnot hierarkinen asteikko 0-6. Esim. 3-4= tarvitsee runsaasti apua IADLCH= päivittäiset välinetoiminnot asteikko 0-6.

Omaishoidon tuella tarkoitetaan laissa kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidontukeen liittyy lain mukaan aina rahana suoritettava hoitopalkkio. Pelkkien palveluiden myöntämisessä ei ole kyse omaishoidontuesta.

Hoitajan esittämän erityisen syyn perusteella voidaan hoitopalkkio myöntää säädettyä määrää pienempänä tai hoitaja voi kieltäytyä vastaanottamasta hoitopalkkiota. Erityinen syy voi olla esimerkiksi se, että hoitajalle ja hänen perheelleen on edullisempaa ottaa vastaan hoitopalkkio tai ainoastaan tukeen liittyvät palvelut. Mikäli hoitaja kieltäytyy ottamasta vastaan palkkiota, hänen kanssaan ei tehdä omaishoitosopimusta. Hoidettavalle tehdään kuitenkin palvelu- ja hoitosuunnitelma, johon voidaan tarpeen mukaan sisällyttää vastaavat palvelut kuin mitä voitaisiin järjestää omaishoidon tukena. Tällöin omaishoitajalla on oltava riittävät tiedot, jotta hän voi arvioida, tulisiko omaishoidontukeen sisällyttää hoitopalkkio. Hoitajalle on selvitettävä, ettei häntä katsota lain tarkoittamaksi omaishoitajaksi ja ettei hänellä ole oikeutta omaishoitolain perusteella annettavaan eläke- ja tapaturmavakuutusturvaan tai vapaisiin.

5. Omaishoitaja

Hoitajan tulee olla hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö, jonka terveys ja toimintakyky vastaavat omaishoidon asettamia vaatimuksia. Hoitajaksi soveltuu henkilö, jonka hoidettava on hoitajakseen hyväksynyt ja joka oman ikänsä, kuntonsa ja elämäntilanteensa puolesta soveltuu tähän tehtävään. Hoitajan on kyettävä kantamaan kokonaisvastuu hoidettavasta. Hoitajan toimintakykyä arvioitaessa kiinnitetään huomiota muun muassa hoitajan omiin sairauksiin, muistiin, liikuntakykyyn ja elämäntapoihin. Hoitajan sopivuuteen vaikuttavat myös sosiaaliset syyt, esimerkiksi hoitajan liiallinen päihteiden käyttö. Hoitajan tulee kantaa vastuu hoidettavan päihteidenkäytöstä niin, ettei päihteiden käyttö aiheuta ongelmia arjessa selviytymisessä. Mikäli valvonnan tai hoidon tarve aiheutuu hoidettavan liiallisesta päihteidenkäytöstä, ei omaishoidontukeen ole oikeutta. Joissain tapauksissa hoitaja itsekkin on niin huonokuntoinen, että hoitajan rooli on hänelle kohtuuton. Tällöin riski hoitajan uupumiseen

ja kykenemättömyyteen vastata hoidettavan tarvitsemasta hoidosta ja huolenpidosta on suuri. Omaishoitajan voimavaroja voidaan arvioida käyttämällä COPE-indeksiä. Kyselyn tarkoituksena on kartoittaa omaishoitajan jaksamista ja tuen tarvetta.

Hoitajan toimintakykyä voidaan myös arvioida ja hänelle voidaan tehdä MMSE-muistitesti, jonka tuloksen on oltava > 24 pistettä. Hoitajan soveltuvuudesta hoitotyöhön voidaan edellyttää lääkärin ja/tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijan lausunto. Hoitaja ei ole työsopimuslain (55/2001) mukaisessa työsuhteessa kotikuntaan eikä hoidettavaan tai hoidettavan huoltajaan. Hoitajan eläketurvasta säädetään kunnallisessa eläkelaisissa (549/2003). Omaishoitajat ovat tapaturmavakuutuslain 57§:n 1 momentin mukaisen vakuutuksen piirissä.

Omaishoidontuki saattaa vaikuttaa Kansaneläkelaitoksen ja työvoimatoimiston etuuksiin. Hoitajan tulee itse tarkistaa omaishoidontuen vaikutukset omiin etuuksiinsa.

6. Hoitajalle järjestettävä vapaa

6.1. Lakisääteinen vapaa

Hoitajalle järjestettävän vapaan tavoitteena on tukea omaishoitajan jaksamista ja sitä kautta varmistaa hoidon laatu. Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kaksi vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään kolme vuorokautta sellaista kalenterikuukautta kohti, jona aikana hän on yhtäjaksoisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin. Sidonnaisuus katsotaan ympärivuorokautiseksi siitä huolimatta, että hoidettava viettää säännöllisesti vähäisen osan vuorokaudesta käyttäen kotinsa ulkopuolella järjestettyjä sosiaali- ja terveystalv palveluja tai saaden kuntoutusta. Hoidettavan voidaan katsoa viettävän vähäisen osan vuorokaudesta kotinsa ulkopuolella, jos hänen säännöllinen poissaolonsa kestää keskimäärin enintään 5-7 tuntia arkipäivää kohti.

Hoitajalla ei ole oikeutta lakisääteiseen vapaaseen, kun hoito keskeytyy yhtäjaksoisesti kuukauden ajaksi.

Lakisääteisen vapaan ajan hoidosta peritään hoidettavalta asiakasmaksua 11,60 € /vuorokausi (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 6 b §). Omaishoitajan on mahdollista säästää lakisääteisiä vapaapäiviä ja pitää vapaata pidempi jakso kerrallaan. Ennen pidempää omaishoitajan lakisääteistä vapaata, vapaapäivät tulee olla kerättyinä etukäteen. Ansaitut lakisääteiset vapaapäivät tulee kuitenkin pitää saman vuoden joulukuun loppuun mennessä. Lakisääteisen vapaan ajan hoito järjestetään omaishoidettavalle täysimääräisesti ansaittuna kuukautta kohden ensisijaisesti. Omaishoidon vapaiden järjestämisestä sovitaan asiakasohjaajan kanssa.

Kodin ulkopuolinen, ympärivuorokautinen hoito 3 vrk/kk

A) ympärivuorokautisessa hoidossa Sotesin omissa yksiköissä: Kunto-Pakari Punkalaidun, Kunto-Hoppu Hopun palvelukeskus ja yhteisöasumisen yksiköt.

- B) Palvelusetelillä tehostettuun palveluasumiseen yksityisiin palvelusetelituottajarekisteriin vahvistetuille tehostetun palveluasumisen tuottajille.

Kotiin tuotettu omaishoitajan vapaa

- A) Omaishoidon sijaishoitoa voi toteuttaa perheen valitsema läheinen. Sijaishoitajan kanssa tehdään toimeksiantosopimus. Sijaishoitajalle maksetaan palkkio 82 €/vrk eli maksimissaan lakisääteisiltä vapailta 246 euroa kuukaudessa, joka on veronalaista tuloa. Sijaishoitaja toimittaa pankkiyhteystiedot ja verokortin palkanlaskentaan sekä kuukausittain raportin asiakasohjaajalle.

Kotiin tuotettu omaishoitajan vapaa sisältää omaishoidon tuen asiakkaalle kotiin annettavan hoidon ja huolenpidon hoitajan poissa ollessa. Kotona annettavaan hoitoon kuuluvat henkilökohtainen hoiva- ja huolenpito, ruokailu, tarvittaessa ruuan valmistukseen liittyvät asiat, liikkumisessa avustaminen sekä vaatehuoltoon liittyvät asiat. Asiakasta tuetaan sosiaaliseen kanssakäymiseen, ihmissuhteisiin, virkistykseen ja harrastuksiin liittyvissä tilanteissa.

- B) Palvelusetelit kotiin tuotettavaan palveluun: 1-3 kpl 144,10 euron arvoista palveluseteliä kuukaudessa (yksipalveluseteli vastaa yhtä lakisääteistä vuorokautta/kk). Asiakas ostaa saamallaan palvelusetelillä valitsemaltaan yrittäjältä sen määrän palvelua, kun palvelusetelipäätöksessä on määriteltä. Asiakkaan omavastuuosuus on 11,60 €/palveluseteli. Jos asiakas ostaa palvelutuottajalta palveluita tämän yli, tulee hänen tehdä sopimus suoraan palvelutuottajan kanssa.

6.2. Hoitajan terveydenhoitoon liittyvien käyntien ja muun poissaolon aikainen hoito

Nämä poissaolot voivat olla ennalta suunniteltuja tai äkillisiä. Mikäli poissaolon aikainen hoito ei järjesty asiakkaan omien verkostojen avulla, muita vaihtoehtoja ovat mm. päivätoiminta, omaishoidon sijaisjärjestely kotiin tai kunnan oma kotihoito mahdollisuuksien mukaan. Palveluista peritään sosiaali- ja terveyslautakunnanhyväksymien asiakasmaksuperusteiden mukaan määräytyvä maksu.

7. Omaishoitoperheiden tuki ja virkistys

Omaishoitajille pyritään järjestämään tuki- ja virkistystoimintaa yhdessä kolmannen sektorin ja seurakunnan kanssa. Toiminnasta tiedotetaan postitse, paikallislehdissä ja/tai internetissä. Omaishoitajilla on mahdollisuus käyttää maksutta kaupungin kuntosaleja, joita varten hän saa asiakasohjaajalta vapaakortin. Omaishoitajille järjestetään tarpeen mukaan hyvinvointi- ja terveystarkastuksia aikuisneuvolassa. Omaishoitajien valmennusta järjestetään vuosittain. Sastamalan ja Punkalaitumen alueella toimii useita omaishoitajien vertaistukiryhmiä. Omaishoitajilla on mahdollisuus hakea Kelan myöntämää yksilö- tai parikuntoutusta.

8. Hoito- ja palvelusuunnitelma

Omaishoidon tuesta laaditaan yhdessä hoidettavan ja hoitajan kanssa palvelu- ja hoitosuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan:

- omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö
- muiden hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen määrä ja sisältö
- omaishoitajan hoitotehtävää tukevien palvelujen määrä ja sisältö
- miten hoidettavan hoito järjestetään hoitajan vapaan, hoitajan terveydenhoitoon liittyvien käyntien tai muun poissaolon aikana.

9. Omaishoitosopimus

Kunnan ja hoitajan välillä laaditaan omaishoidosta sopimus, jonka liitteenä on palvelu- ja hoitosuunnitelma. Omaishoitosopimus on voimassa toistaiseksi. Erityisestä syystä sopimus voidaan tehdä määräaikaisena. Erityisenä syynä omaishoitosopimuksen määräaikaisuudelle voi olla esimerkiksi omaishoidettavan tai omaishoitajan elämäntilanteisiin liittyvät muutokset tai omaishoidettavan odotettavissa oleva kuntoutuminen. Omaishoitosopimus sisältää tiedot:

- hoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta ja sen suorittamistavasta
- oikeudesta lakisääteisiin vapaapäiviin
- lakisääteisen ja muun vapaan järjestämisestä
- määräaikaisen sopimuksen kestosta
- hoitopalkkion maksamisesta hoidon keskeytyessä hoitajasta johtuvasta syystä tai hoidettavasta johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä
- sopimuksen irtisanomisesta

10. Hoidon keskeytyminen

Jos omaishoito keskeytyy tilapäisesti hoidettavan terveydentilasta johtuvasta syystä, hoitopalkkion maksaminen keskeytyy kuukauden kuluttua. Jos omaishoito keskeytyy hoitajasta johtuvasta syystä, hoitopalkkion maksaminen keskeytyy heti. Mikäli omaishoidosta huolehtii joku muu omaishoidettavan hyväksymä omainen tai läheinen omaishoitajan poissaolon aikana, voidaan palkkio maksaa kahdelta kalenterikuukaudelta. Pidemmältä ajalta tulee tilapäiselle hoitajalle tehdä uusi sopimus. Omaishoitaja on velvollinen ilmoittamaan asiakasohjaajalle omaishoidon keskeytymisestä.

11. Omaishoitosopimuksen irtisanominen

Kunta voi irtisanoa omaishoitosopimuksen päättymään aikaisintaan irtisanomista seuraavan kahden ja omaishoitaja irtisanomista seuraavan kuukauden kuluttua. Jos sopimuksen jatkaminen vaarantaa hoidettavan tai omaishoitajan terveyden tai turvallisuuden, sopijaosapuolet voivat purkaa sopimuksen välittömästi. Irtisanomisajasta riippumatta sopimus päättyy sen kuukauden lopussa, jonka aikana hoito hoidettavan terveydentilan muutoksista johtuen käy tarpeettomaksi.

12. Palvelu- ja hoitosuunnitelman ja omaishoitosopimuksen tarkistaminen

Palvelu- ja hoitosuunnitelma tarkistetaan mahdollisuuksien mukaan vuosittain, tarvittaessa ja aina, kun hoidon tarpeessa tai olosuhteissa tapahtuu oleellisia muutoksia. Omaishoitajalla on ilmoitusvelvollisuus, jos hoidossa tai olosuhteissa tapahtuu muutoksia. Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöminen saattaa johtaa palkkion takaisinperintään.

13. Yksilöllinen harkinta

Omaishoidontukea myönnetään omaishoidontuesta annetun lain ja tämän ohjeenmukaisesti. Päätöksenteossa käytetään yksilöllistä harkintaa asiakkaan hoidolliset ja huollolliset tarpeet huomioon ottaen.

14. Asiaa koskevat säädökset

Laki omaishoidon tuesta (937/2005)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992)

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012)

Perhehoitolaki (263/2015)

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014)

Kunnallinen eläkelaki (549/2003)

YHTEYSTIEDOT:

Asiakasohjaaja

Maria Haavisto

Ikäihmisten avopalvelut

Aarnontie 17

38200 Sastamala

puh. 050 545 0412

maria.haavisto@sastamala.fi